

ZAMYŠLENÍ NAD KOMUNIKOVÁNÍM STATISTIKY V MÉDIÍCH

STATISTICKÁ ANALÝZA DAT, (PSY 117)

Miroslav Návrat

397608, Politologie – Politologie, Psychologie

Vyučující: Mgr. Stanislav Ježek, Ph.D.

Datum odevzdání: 1. května 2012

Fakulta sociálních studií MU, 2011-2012

Článek v médiích

Článek z internetovém portálu Ona Dnes přináší informaci o tom, že vědci z London School of Economics přišli na to, že lidé, kteří mají atraktivnější vzhled, jsou zároveň inteligentnější. Konkrétně pohlední muži mají podle článku o 13,6 bodů vyšší IQ, u krásných žen je to potom o 11,4 bodů. Článek dále uvádí důkazy pomocí poukázání na vybrané světové celebrity, které mají jak pěkný vzhled, tak vysokou inteligenci. Tu pak hodnotí pomocí toho, že mají jednotlivé známé osobnosti IQ vyšší než 140, vystudovaný Harvard či snad umí mluvit několika jazyky. Článek se odkazuje na dvě citace autora studie S. Kanazawy a v závěru se pokouší také o vysvětlení souvislosti fyzické atraktivity a vysoké inteligence, a to tak, že je inteligence i krása dědičná, nadprůměrně inteligentní muži získávají vyšší společenský status, a tím si mohou vybírat i atraktivnější partnerku.

Shrnutí výzkumné zprávy

Výzkumná zpráva s názvem *Intelligence a fyzická přitažlivost*, jejímž autorem je již výše zmiňovaný Satoshi Kanazawa, byla publikována v červnu 2010 na Department of Management, London School of Economics and Political Science ve Velké Británii. V abstraktu je popsáno, že cílem této studie je odhad rozsahu souvislosti inteligence a fyzické přitažlivosti, a to na vzorku dětí jak z Velké Británie, tak ze Spojených států, a že se zjistilo, že u vzorku dětí prvně zmiňovaného národa byla korelace vyšší, než ve Spojených státech (konkrétně o $r=.255$). A dále, že u obou národů je souvislost těchto dvou proměnných silnější u mužů oproti ženám. A byly také zahrnuty jiné kontrolní proměnné, jako je společenská třída, tělesná výška a zdraví.

V úvodu studie autor navazuje na již předchozí studie, které se věnovaly právě tomuto fenoménu, ale poznamenává, že ještě nikdy předtím nebyl proveden kvantitativní výzkum na vzorku, který by reprezentoval celý národ. Navazuje rovněž na poznatky vývojových psychologů. Vzorky této studie jsou pak takové, že britský vzorek má silnější data v oblasti inteligence, a naopak slabší, co se týká měření fyzické přitažlivosti, a u amerického vzorku je tomu přesně naopak.

Shrnutí použitých statistických metod

Bylo pro mě zajímavé rozebrat tuto studii, protože jsem si konečně mohl vyzkoušet použití poznatků ze statistiky v praxi. V této práci byly použity pojmy jako průměr, směrodatná odchylka, korelace, statistická významnost, skóry, závislé i nezávislé proměnné.

Úvaha

Srovnání článku v populárních médiích s odbornou výzkumnou zprávou je pro mě zajímavá zkušenost. V poslední době se na taková srovnání zaměřuji víc a víc. V článcích na internetových portálech českých médií bych vždy uvítal odkaz na daný výzkum, z kterého novinář čerpá. Při psaní této práce jsem si o to hlouběji uvědomil, že mediální manipulace není vždy záměrná (byť často dle mého názoru ano), že novináři jsou skutečně ve všech oborech, o kterých píší, poměrně nevzdělaní, což je pochopitelné, protože nemohou rozumět všemu, a navíc mají mnohdy málo času na to svůj článek dokončit. Mohlo by být proto prospěšné, aby se v médiích vždy danému tématu věnovali novináři, kteří mu alespoň trochu rozumějí. Proto je podle mého názoru poměrně dobré studovat dvouobor na naší fakultě, protože absolventi studia žurnalistiky a mediálních studií, kteří mají zároveň ke svému studiu například psychologii, politologii, sociologii atd. mohou lépe rozumět tomu, o čem budou následně psát. Navíc budou mít zkušenosti s dohledáváním si faktů z odborných zdrojů, protože budou mít za sebou i samotné vlastní pokusy o odborné články. Jejich text pak nebude vycházet pouze z abstraktu, na který se odkazují třeba i jejich kolegové-novináři v zahraničním spřáteleném médiu, ale nahlédnou také do samotného výzkumu a pokusí se jej veřejnosti vyložit přesněji a pravdivěji s kritičtější pohledem na věc. V tomto článku však zachází se závěry studie populárním médiem poměrně nedbale. Zdá se mi, že velice nízká korelace v americkém vzorku oproti vzorku britskému nemůže jednoznačně implikovat takový závěr, jaký článek veřejnosti předkládá, tedy, že to platí globálně. Chápu sice na jedné straně snahu novinářů předložit veřejnosti jednoduchý závěr, ale je otázkou, na kolik je potom taková veřejnost informována, resp. desinformována.

Literatura

Famous. (2011, January 18). Krásní lidé mají vyšší IQ, zjistili vědci. *Ona Dnes*. Retrieved May 1, 2012, from http://ona.idnes.cz/krasni-lide-maji-vyssi-iq-zjistili-vedci-fd8-/spolecnost.aspx?c=A110118_110050_spolecnost_lf

Kanazawa, S. (2010). Intelligence and physical attractiveness. *Intelligence*, 39, 7-14.

0 bodů.

Opravu bohužel nemohu přijmout z důvodu nenaplnění zadání.

Cituji sylabus: „Jádrem úvahy by měly být otázky jako: Jak dobře, přesně shrnuje novinový článek původní výzkumnou zprávu? Nepřehání článek závěry původní studie (přílišné zobecnění, optimismus)? Jsou zmíněny i potenciální problémy originální studie?“

Jádro vaší úvahy se týká vzdělání novinářů.